

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20

ABONAMENTUL

De la 1er Ianuarie 20 cor.

Pe jumătate an 10 "

Pe 3 luni 5 "

Nerii de Duminecă pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un sir armonio: prima
clasă 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oras și comitat 502

Alegerea dela Lipova.

(*) La alegerile din urmă singur cercul Lipovei, din comitatul Timișului, n'a arborat steag național. La alegerea de poimane frații nostri din acest cerc vor să se reabiliteze: au candidat pe *dr. Alexandru Marta*, avocat în Lipova, fiu ieșit din popor, unul dintre distinși luptători din generația mai tineră.

Am primit cu bucurie această știre și dorim fraților nostri izbânda cea mai desăvârșită. Ne înveselește această candidare cu atât mai ales, cu cât ea însemnează nu simplu o luptă electorală, ci *strângerea rândurilor* într'un ținut în care de multă vreme numai lupte și neînțelegeri între frați au bântuit. Ne este spre mare mângâiere aflând că acum toți și-au dat mâna și într'o deplină concordie s'au angajat să lupte pentru cinstea steagului național, pentru moralizarea cercului ajuns până acum jucărie în mâinile partidelor ungurești, deși alegătorii români formează o împunătoare minoritate și în înțelegere cu Nemții determină succesul.

Nu știm dacă frații nostri au reușit să facă o înțelegere fie și numai cu 2—3 sate germane. Ținând ei toți laolaltă, *cum așteptăm s'o facă*, și ajutați și de Nemți, le va fi ușor să învingă și asupra bogătanului baron Daniel (căzut ca din cer asupra cercului) și asupra candidatului kossuthist, care s'a ivit și el ca din senin și are atâta îndreptățire și atâtea legături ca și când vre-unuia dintre noi i-ar trece prin cap să candideze la — Kecskemét.

Știm numai că lupta va fi grea: pe d'oparte din cauza scurtimii timpului, pe de altă parte din pricină că acum e secerișul și astfel nu se pot ține nici adunări electorale, după-cum e greu să-l aduci pe țaran și la votare.

Va fi apoi de luptat și cu faimoasa administrație timișană, ale cărei apucături electorale au cauzat căderea candidaților naționaliști la alegerile din urmă.

N'ar fi decât drept și la tot cazul o răzbunare nobilă, dacă acum Români d'acolo ar alege un naționalist în persoana lui dr. Al. Marta. Ar da astfel o dovadă că voturile românești nici în acel cerc nu sunt marfă pentru cei ce dau mai mult, ci și Români d'acolo, bine conduși, sunt la înălțimea datoriei lor naționale.

Ne și place a crede că nu va fi un singur preot român, nici învățător, care să meargă sub alt steag de cât cel național. Pilda bună a celor dela centru nu poate să influențeze decât în această direcție! Și să se știe, că cel care va căuta pretexte de a stă acasă ori că merge la alegere numai cu puține voturi, dând celelalte candidaților bănoși, cu asprime are să fie tratat din partea noastră. Iar cine va ridică mână sacrilegă împotriva steagului național și va vota contra *sângelui românesc*, ținut va fi a stâlpul infamiei și trădării.

Mândri bănățeni își vor strânge însă rândurile, nu vor lăsa ca în ceata falnică pornită la înălțătoare luptă să se strecoare vre un lup, ci fiecare va fi o strajă, ca astfel din alegere steagul partidului național să iasă nu numai curăț, cu așa zisa «invingere morală», ci să trimită în Dietă încă un naționalist de valoare, tovarăș credincios celor-ce cu atâta bărbăție țin piept adversarilor politici.

Totul dela preoțime și învățători atârână. Ei sunt singuri în zilnic contact cu alegătorii și ori cât de îndrăzneți și bănoși ar fi adversarii, la poporul român nu pot s'ajungă dacă preoții și învățătorii veghează.

Dee-și, prin urmare, seamă toți de situația ce au și — prin urmare — și de înalta datorință ce le încumbă. Să-si împlinescă această datorie națională și vom avea de înregistrat o victorie care pururea va fi un titlu de glorie pentru frații bănățeni.

Proces de presă. Pentru un articol publicat în ziarul nostru nr. 99 despre mișleasca purtare a unor Români la alegerea din cercul Ceica, dlui Mihail Popa, student în drept, care iscălește acel articol, i-s'a intentat proces de presă. Procesul e intentat pentru scăderea mare ce o are dl Mihail Popa: *a spus lucruri adevărate, lucruri în-tâmplare.*

Lărgirea cercurilor electorale. *In ministerul de interne se plănuieste lărgirea unor cercuri prea mici de până acum. Intre ele mai multe sunt săsești, apoi unele orășele (Abrud, Ibașfalău, Sepsisântgeorgiu, Ocna Sibiului), apoi Ighiu, Trăscău, Dobra, Iclodul-mare. Săsești: Hărman, Cislădie, Nocrich, Balavásár etc.*

Simpatii. În «Nouă Rassegna» care apare la Florența, căp. Pier Emilio Bosi, cunoscutul filoromân, scrie un articol «Liga intelectuală italo-franco-română» în care propune ca și Italia să se asocieze la «Liga franco-română» la care au aderat d-nii Barbu Delavrancea, Dissescu, Misir, Lahovari și mulți alții din România, răspunzând la apelul făcut de baronul de Coubertin într'un articol din «Figaro».

Cu cuvinte foarte măgulitoare pentru noi, invitată pe acei ce vor să spriginească această idee să scrie d-lui Adolf Tossani, directorul Revistei, via Bufalini 13, Florența.

Români kossuthiști în Sibiiu? «Pester Lloyd» aduce știrea, că o deputație a partidului kossuthist din Sibiiu, compusă din Unguri, Sași și Români s'a prezentat la peședintele camerei Justh, unde profesorul Szöcs a ținut o vorbire. Justh a răspuns, accentuând, «că venirea în deputație și a Românilor și a Sașilor înseamnă că naționalitățile s'au convins de corectitatea politicii kossuthiștilor față de ele».

La aceasta observă «Sieb. D. T.» că de cumva vor fi fost și Sași în deputație, de sigur nește «obscuri», nu pot fi socotiți de reprezentanții Sașilor, cari n'au obiceiul să se lase reprezentați de profesorul Szöcs.

Așteptăm și din parte românească o desmințire sau o lămurire despre ființa sau neființa acelor obscurități, putem zice chiar proști, cari au voit să aducă o astfel de rașine Sibiului prin nesocotita faptă.

Conferență despre Sași în Berlin. Citim în «S. D. T.» că dr. Siegmund din Mediaș a ținut o conferență despre Sași în Berlin. Dr. Siegmund vede pericolul cel mare pentru Sași în *Români*. Aceștia se înmulțesc repede, pe când Sașii stagnează din cauza sistemului de doi copii. Dela emigrarea Sașilor în țară, au trecut în posesiunea Românilor 650.000 de hectare de pământ săsesc. Un dușman al Sașilor e *alcoholul*, pentru care ies la an 6—8 milioane de coroane, iar pentru școli, biserici, etc. numai 645.000 de coroane.

Vor fi toate adevărate aceste lucruri, dar nu știm, ce sunt vinovați Români de toate astea; căci reiese și din această conferință, ca și din multele vorbiri ținute mai de mult că Români sunt dușmanii Sașilor, ei trebuie dripiți.

Români nu fac altceva, decât umplu locul gol lăsat de Sași, cari emigrează cu toată bunăstarea lor și cari mor fără urmași. Sașii ar trebui să se bucure, că nu vin alții în locul Românilor, Unguri, sau chiar Jidani, cu cari ar avea cu mult mai mult de făcut decât cu pașnicii Români.

Români ar fi cei dintâi, cari s'ar bucura, dacă Sașii s'ar reculege la nouă viață.

Contra lui Polónyi, ministru de justiție, s'a deschis Mercuri o strașnică luptă în Dietă. Halász a interpelat în chestia confiscării ziarului «Világszabadság». Răspunsul dat de ministru — aplaudat de majoritate — a întărit și mai mult pe interpelant și pe alți 14 deputați cu sentimente democratice, precum și pe cei din partidul naționalităților. Polónyi a motivat confiscarea întocmai cum a motivat-o — Lányi, contra căruia Polónyi tunase și fulgerase mai tare. «Az Ujság» chiar reproduce vorbirea ce a ținut-o pe aceea vreme Polónyi: ea este mai aspră decât vorbirea lui Halász.

Campania se urmează în presă. Indesebi «Népszava» este d'o violență și arată că Polónyi procedează întocmai cum a procedat Lányi, calcă în picioare libertatea de presă și face arbitru peste ziare pe *procurorii de noapte*, o instituțiune introdusă de un guvern antiparlamentar și și *ne-constituțional*, perfecționată însă de ministrul «marelui» guvern național.

Discuție asupra budgetului. Azi se începe în Camera ungară, discuția asupra budgetului pe anul 1906. Dintre deputații naționaliști la discuția în general vor vorbi numai doi: dr. Teodor Mihali și dr. Nicolae Oncu. Nu e exclusă însă posibilitatea, ca la discuția în special să ia parte majoritatea clubului parlamentar al naționalităților.

Ministrul prezident nu va înainta proiectul referitor la prelungirea îndemnității, până nu va vedea, că constituția iar e primjduită cu ex-lex.

Ignorarea limbii românești în armata comună.

Sâmbătă în 14 Iulie să va desvâli monumentul ridicat în curtea casărmii din Orăștie întru amintirea eroilor dela regimentul de infanterie Nr. 64, cari s'au luptat vitejește și ș-au jertfit viața pentru patrie și tron în lupta dela Biskupitz. Invitățile la sărbârile împreunate cu aniversarea acestei lupte, ce le-a trimis corpul ofițeresc al acestui regiment, sunt tipările numai în limba nemțească și cea maghiară, iar cea românească este simplaminte ignorată.

Dacă aceste invitații să tipăreau numai în limba nemțească, adecă în limba oficioasă a armatei comune, atunci nu am fi avut nimic de obiectat. Indată ce însă invitațiile s'au tipărit și într'o limbă străină de cea oficioasă și care nu este nici măcar limba regimentului, cu tot dreptul ne puteam aștepta, ca invitațiile să se tipărească și în limba românească. Deoarece este cunoscut, că recrutându-se regimentul 64 de infanterie în cercul Orăștie, el este aproape curat românesc (94%) și deci limba regimentului este cea română. Apoi și în corpul ofițeresc abia sunt vre-o 3 maghiari. Dar ce este și mai mult: Românii din Orăștie au contribuit după puteri la fondul pentru ridicarea monumentului.

Insuși «Libertatea» a făcut apel pentru contribuiri, și tinerimea română a dat o petrecere, a cărui venit curat a fost destinat pentru augmentarea fondului monumentului.

Dacă nu a avut comanda regimentului și corpul ofițeresc și numai din aceste motive înșirate aci, atât bun simț, să tipărească invitațiile și în limba românească, atunci să fi avut cel puțin întru cinstea memoriei sufletelor românești cari s'au luptat vitejește și ș-au jertfit viața pentru patrie și tron.

Mandatul dela Bogșa a deputatului naționalist Coriolan Brediceanu, în urma petiționării înaintate de câți-va Maghiari noi, a fost Joi obiect de discuție în ședința comisiei censurătoare a V.

Deputatul Brediceanu nu se va apăra, ci lasă toată afacerea în judecata dreaptă a comisiei. A cerut însă să se amâne pertractarea până și el își va putea câștiga date dela alegeri, ceea-ce i-s'a și dat.

Patriarchul sârbesc, George Brancovici, după-cum se vestește din Ujvidek, în urma acuzelor aspre și în urma nenumăratelor invective la adresa sa, și-a dat demisia din scaunul patriarchal. El va intra în cutare-va mănăstire, unde va primi penzia ce i-se va votă.

Liga pentru votul universal în Arad. Câteva celebrități de savanți din Budapesta în iarna trecută au întemeiat o ligă în Budapesta cu scopul de a face propagandă, și a duce la izbândă chestia vo-

tului universal. După întemeiere s'a început propaganda în țara întreagă. Acum va ține și în Arad ședința pentru a înființa și aici filiala ligei.

Duminică în 215 Iulie se va ține ședința de constituire, căreia îi va premerge o adunare publică ținută la 11¹/₂ oare în sala mare dela Ipartestület. Va vorbi exmisul ligei dr. Szabolcsai Árpád și cunoscutul politic și scriitor dr. Fényes Samu.

Indemnăm pe toți Românii să cerceteze adunarea aceasta.

Polónyi — ministru de justiție? Când deputații naționaliști și-au exprimat neîncrederea față de actualul guvern, li s'a luat în nume de rău aceasta neîncredere. Dar cu cât vom înainta mai mult în era nouă să vor convinge toți oamenii cu judecată serioasă și calmă, toți iubitorii de dreptate, că deputații naționaliști au avut dreptate. Dacă Polónyi, ca ministru de justiție, a pus în aplicare cea mai scârboasă ordinațiune a lui Lányi, cabinetul negru, atunci ce să zici despre ceilalți ministrii? Din incidentul volniciei lui Polónyi față de presă «A polgár» scrie:

După scena atât de rușinoasă de azi, în adevăr privim cu puțină încredere în viitor. Au promis sufragul universal, siguranța întrunirilor și asocierilor publice, făgăduit-au întărirea a atâtor garanțe de guvernare. Ce înfățișare vor avea aceste garanțe, aceste noi asigurări, când driesc deja libertatea de presă și se introduce confiscarea ziarelor prin procurorii de noapte? Cum va fi libertatea din viitor, când Polónyi între aplauzele majorității declamă contra libertății de presă?

Ce să zicem despre acești oameni cari păcătuiesc ca antecesorii lor? N'au fost conduși de interesele țării, când au ajuns la putere, ci de interesele lor proprii. Sărman popor maghiar iată bărbații tăi mântuitori!

Casa magnaților va ține ședință Luni în 16 Iulie după prânz la orele 3 și jum.

Reforma electorală în Austria. Comisia pentru reforma electorală a primit proiectul, în urma căreia mandatele din Carintia se vor mări dela 11 la 12. Tot astfel s'a primit proiectul deputatului Ploj, despre formarea a lor noi colegii electorale slave în Istria.

Kossuth — contra Polónyi.

Din Budapesta sosesc știri senzaționale. Sub presiunea interpelării lui Halász, dar mai ales în urma campaniei unanime așa zicând ce se duce în presa maghiară în contra lui Polónyi, colegul său Kossuth s'a declarat și el în contra sistemului introdus de Polónyi (confiscarea ziarelor) și pentru respectarea deplină a libertății de presă. În cercurile kossuthiste se menține știrea că în urma acestei atitudini a șefului, Polónyi va eși din cabinet.

Situația lui Polónyi este cu atât mai precară, cu cât în partid are numeroși adver-

sari și cu cât «Az Ujság» a pornit contra lui o campanie care poate să-i slăbească încă situația: numitul ziar afirmă că ministrul de justiție și acum este omul de afaceri (advocatul) unei societăți germane care transportă emigranți.

În contra ordonanței lui de confiscare a ziarelor încep să ia apoi atitudine comitatele. În frunte merge Bihorul și «Függetlenség» (dela 14 c.) scrie că «în curând țara întreagă va fi un singur trup și suflet întru apărarea constituției, ca de mult, de mult, — înainte de asta cu 6 luni».

Îl încolțesc rău chiar prietenii din partid. Cu toate acestea Polónyi se va retrage de silă mare iar nu genat de asemeni campanii.

Deputații dietali din Bihor.

La alegerile dietale din urmă steagul național a fost desfășurat și în Bihor, dar n'a putut eși biruitor nici un candidat naționalist, deoarece alegătorii români n'au înțeles rostul luptei, nu i-a dat mare importanță numai alegătorii, cari fără durere de inimă, fără muștrare de conștiință și fără nici o părere de rău au lucrat cu înverșunare la căderea noastră proprie, prin noi înșine.

Și s'au simțit foarte liniștiți foarte buni patrioți și tot atât de cinstiți și preamăriți înaintea Maghiarilor, toți acei preoți, cari au dus turma lor să voteze, pentru cei ce ajunsși deputați lucră în contra noastră și în contra binelui obștesc.

Deputații noștri naționaliști, cari cu toată curățenia sufletului lor, cu toată dragostea ce o au pentru binele țării și fericirea popoarelor, și-au ridicat glasul în potruiva multelor atacuri, în potruiva desconsiderării dorinții alegătorilor. Și cine a întrerupt pe deputații naționaliști? Ungurii, cari au ajuns la putere numai prin voturile românești, și prin nemernicia unor inteligenți români uitați de sine. Bartha Ferencz a atacat băncile românești, zicând că ele dau bani pe camătă cu 20—30%. Un neadevăr, ce nu poate să-l spună, decât omul răuvoitor.

Halász, deputul Ugrei, ajuns la putere tot numai cu voturile românești, a vorbit în casa țării contra spiritului creștinesc, ce domnește în școalele elementare. Un deputat trimis în Cameră de cătră alegătorii creștini astfel știe să le reprezinte dorința lor?

Farkasházy, alt deputat, ales de Românii din cercul Aleșdului, l'a întrerupt pe deputatul naționalist Polyt zicând, că pe naționaliști i-au ales numai preoții și băncile românești.

Sărmanul a uitat prea iute prietenia lui cu popa Klintok și cu alți păcătoși.

În adevăr alegătorii români din Bihor pot fi foarte mândrii de purtarea deputaților trimiși de ei în cameră! Li întrebăm, aprobă ei această purtare? Aprobă ei batjocura adusă la adresa lor?

Dacă da, atunci merită să fie huiduiți și palmuiți de cătră fiecare om de bine, iar dacă nu, li-se impune îndatorirea să protesteze energic contra purtării deputaților aleși de ei.

Perge és Rozslay utóda
fabrică de mașini și de pluguri pentru economic în Oradea-Mare.

Recomandă fabricație proprie de pluguri din cea mai bună calitate. o o o
Pentru fie-care preț i-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, cremă, zdrobitoare de struguri și tăietoare de paie.

Din Dietă.

— Sedința dela 13 Iulie. —

În ședința de azi, care a ținut abia o oră și jumătate, s'a pertractat fără nici o discuție convențiile comerciale făcute cu Elveția și s'a primit proiectul lui Bizonyi Ákos, despre prelungirea ședințelor. De azi începând deci ședințele se vor ține de la orele 10 până la trei după prânz.

Alegerea din Arad.

Ni-se trimite spre publicare următorul apel:

Cetățeni alegători!

În Arad de nou vor fi alegeri! Cei-ce 40 de ani au strigat în numele drepturilor poporului, după ce au ajuns la putere au părăsit poporul. Să-i părăsim și noi!

Oamenii puterii, lăudăroșii din trecut, acum vreau să ne pună lăcăt pe gură, să nu mai putem grăi și scrie adevărul, de care așa de tare se tem domnii mari și mici; domnii vreau să nu ne lase să ne putem da cu toții votul la alegeri, deși înainte de a ajunge la putere o făgăduiau tuturor.

Cu acești oameni om de cinste nu mai stă de vorbă, din dreptul nostru în numele datorițelor multe nu mai lăsăm nimic, oricât aldămaș să se verse pe ulițe.

În chestia votului universal partidul nostru ține Duminecă după amiază la 5 ore pe piața din fața bisericii sârbești din Gaiu o adunare mare.

Va vorbi trimisul ligei pentru votul universal și candidatul nostru

dr. Fényes Samu și alții.

Cetățeni! Fiți acolo cu toții, ascultați-l și învățați dela el.

Trăiască poporul!

Trăiască partidul democrat din Arad!

*Comitetul executiv
al partidului democrat.*

Ni-se spune că unii cărturari români s'ar fi angajat agenți (cortesi) în favorul kossuthistului Szabó. Să se știe că-i vom trata pe acești Români slabi ca pe unelte în mâinile dușmanilor drepturilor poporului și a partidului național.

Neînțelegeri în guvern.

Eri Vineri seara partidul 48-ist a avut o conferință agitată. Fusese vorba de proiectul de buget al ministerului de interne. Somogyi Aladár (Ovrei) pretindea că Andrassy să-l penzioneze ori să-i dea drumul lui Boda, căpitanul orașului. Andrassy a răspuns că Boda n'au săvârșit nici un act pentru care să merite acest tratament. Bakonyi Samu (alt Ovrei) zice că în calitate de comisar sub Fejérváry, Boda a terorizat pe cei din Dobrițin. Andrassy neagă asta, și zice că Boda și-a îndeplinit numai datoria. Holló cere și el să fie dat afară slujbașii cari au fost uneltele lui Kristóffy.

Andrassy, foarte iritat, a replicat că dacă 48-iștii îl săcâie cu asemenea afaceri, el își dă demisia.

S'au speriat atunci 48-iștii, Kossuth a asigurat pe Andrassy de încrederea partidului iar mamele lucii furioși de mai nainte i-au votat lui Andrassy încredere.

Și astfel s'a mai dus iluzia cător-va patrioți doritori să ia locurile «slujgilor lui Kristóffy».

Din străinătate

Situația în Rusia.

Petersburg, 13 Iulie. Aici ieri au fost mari turburări. În suburbiile orașului s'a strâns popor mult, ce a penetrat în internul orașului și a jefuit pe mai mulți comercianți. Poliția și Cazacii au intervenit pentru oprirea jefuirilor, tumultul a atăcat însă și puterea armată. Au fost apoi încaierări sălbătice. Sunt mai mulți răniți și mulți deținuți.

Petersburg, 13 Iulie. Vaporul «Pepel» a prins ieri pe mare două vapoare engleze, cari au fost încărcate cu 80.000 de cărușe și cu dinamit.

Varșovia, 13 Iulie. În suburbiile orașului Vola revoluționiștii ieri după prânz au omorât pe un căpitan de poliție, care a fost vinovat într'u atât, că a omorât cu câteva luni mai înainte pe un membru dintre revoluționari.

Abrogarea pedepsei cu moarte.
Petersburg. — Consiliul imperiului a discutat proiectul de lege relativ la abrogarea pedepsei cu moarte adoptat de Duma. Mai mulți oratori s'au pronunțat în favoarea acestei legi.

Guvernul otoman și conflictul greco-român. »Politische Corespondenz« anunță din Constantinopol că părerea cercurilor competente de acolo este, că ruperea relațiilor diplomatice între cele două state nu poate avea urmări rele pentru Turcia.

În urma înștiințării ce a primit din partea României, guvernul otoman a luat toate măsurile, pentru a împiedeca formarea bandelor grecești, înmulțind paza la frontiera greco-turcă.

În ce privește iradeaua în favoarea populației române din Macedonia, guvernul turcesc n'a voit să ție cont de raportul Patriarhului ecumenic, care spune că în Macedonia aproape nu sunt Români și a recunoscut limba română și bisericile românești în Macedonia.

Din camera franceză. Ședința de Vineri a camerei franceze a fost una dintre cele mai interesante, și atât publicul cât și deputații erau curioși să știe ce va fi sfârșitul.

Vineri adecă s'au pus la dezbatere proiectele guvernului referitoare la rehabilitarea căpitanului Dreyfus.

Dintre 580 de deputați ai camerei de față au fost 518.

Proiectele guvernului, ca Dreyfus să fie repus în postul său de căpitan, să se sisteze contra lui orice procedură penală și să fie decorat de cavaler al ordului de onoare, punându-se la vot, au fost primite cu 473 voturi contra 45.

Președintele Brisson aducând la cunoștință rezultatul, zice:

— Cu mândrie aduc la cunoștință acest rezultat al votării, ce arată învingerea dreptului și a justiției în formă de lege.

S'a pus apoi la ordinea zilei proiectul lui Pressansè, în care se cere pedepsirea generalilor Mercier, Boisd'Effre, Gouse și Roget. În decursul vorbirii lui Pressansè, națio-

naliștii făceau zgomot asurzitor, unul dintre ei, Pugliesi Conti sare pe tribună și spune următoarele:

— *Un guvern, care suferă astfel de vorbire, e guvernul lașilor și al mizerabililor.*

Se face un zgomot infernal. La spatele ministrului de interne, Clemenceau, era secretarul de stat Sarront. Când a auzit aceste vorbe se duce spre Pugliesi-Conti și-i trage trei palme. Apoi ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic, pleacă și se așază iarăși la locul său. Radicalii și galeria aplauda, iar naționaliștii strigau cu înverșunare. Președintele neputând face ordine, a fost nevoit să suspende ședința și să scoată publicul de pe galerie.

După câteva minute ședința se deschide și după ce au vorbit mai mulți naționaliști proiectul lui Pressansè a fost respins cu 369 voturi contra 213.

Între naționalistul Pugliesi-Conti și secretarul de stat Sarront din incidentul celor întâmplate în cameră a fost duel. Sarront a fost rănit grav.

Rio de Janeiro 13 Iulie. În Statul Malto-Grosso din Brazilia a izbucnit revoluție sângeroasă. Revoluționarii au încunjurat orașul și l'au cuprins, iar pe guvernorul Alnes-de-Barros l'au ucis.

Din România.

Profesorul Constantin Stere. Ilustrul savant al universității române din Iași, dl Constantin Stere, care a vizitat zilele trecute și părțile noastre, este în țara sa de naștere, de bucurie și de suferințe, Basarabia, spre a studia stările politice de acolo și starea nouă în special a Românilor băsărăbeni.

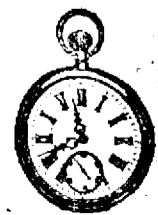
Intrunirea studențească contra Grecilor. În urma ultimelor noi crime comise contra Românilor macedoneni de bandele grecești și a bătăii ce s'a făcut pe bulevardul Maria, în care doi macedoneni au fost răniți, studențimea universitară printr'un apel lansat a invitat pe bucureșteni la o întrunire de protestare contra Grecilor în sala Amiciției.

Sala era plină de lume și se dă prezidenția dlui Dimitrie Butculescu, d-sa venind la tribună mulțumește de onoarea ce i-se făcuse dându-i-se prezidenția unei întruniri a studențimei, în care și-a pus totdeauna speranțele și cu cuvinte foarte călduroase se ridică contra ultimelor evenimente comise în Macedonia de Greci, pe cari îi numește dezechilibrați și sălbateci.

Dl Marin Beza, român macedonean, arată pe larg crimele comise în urmă veștejind purtarea Grecilor. D-Sa spune că nu mai trebuie răbdare, ci trebuie să luptăm și noi. Declară în numele macedonenilor că toți sunt hotărâți să plece în Macedonia și să lupte contra antartților.

●◀● SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ●▶●

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mânăstrăine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela **Schöner Samu, juvaergiu în Szeged.** Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 li 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

— Am plecă chiar azi — spune d-sa — nu avem însă arme; să ni-se dea arme și vom răzbună sângele vărsat.

Dl Butculescu, spune că în urma acestei declarații e de părere să se deschidă o listă de subscripție pentru cumpărarea de arme, singurul mijloc pe care-l vede și d-sa bun. Promite că va plecă să lupte alături de cei ce vor merge să plătească cu aceeași monedă crimele Grecilor.

Dl Grigore Diaconescu, student, luând cuvântul sfârșește citind următoarea moțiune:

„Studentimea universității alarmată de cele ce se petrec în Macedonia și în țara românească cu frații lor din cauza criminelor uneltiri ale unui popor care greșește numindu-se cult, protestează cu energie contra banditismelor celor fără de lege și fără Dumnezeu, dar' mai cu durere contra pasivității celor din România liberă.

Cere cu insistență dela guvernanți să intervie pe căile cele mai eficace ca frații noștri din Macedonia să fie puși la adăpost de loviturile hoștești ale Grecilor cu alternativă că dacă astfel nu vor interveni și reuși, atunci să intervenim noi, studentimea universitară, să uităm că suntem popor cult, să uităm de relațiile internaționale, cum de altfel de mult au uitat Grecii și ne vom căută a găsi dreptatea cum ne va conduce inima și capul.

După aceasta mai vorbește dl Pompilian, alegând în aplauzele mulțimei o comisie compusă din d-nii Butculescu, Gr. Diaconescu și N. Pompilian, care să strângă bani pentru înarmarea celor ce vor să plece în Macedonia.

Conflictul cu Grecia. Ziarele oficiale ale guvernului publică următorul comunicat:

Unele ziare răspândesc svonul că există tratative de împăcare între Grecia și România.

Credem inutil să desmințim aceste svonuri, de oarece se știe că o asemenea împăcare nu poate să se facă de cât sub cele trei condițiuni puse de guvernul Român:

1. Retragerea bandelor grecești cari operează acum în Macedonia;

3. Impiedicarea de a se formă noi bande pe teritoriul grecesc;

3. Exercițarea unei serioase acțiuni asupra Patriarhatului.

Or, cum până acuma nu vedem nici un demers din partea guvernului grecesc în acest senz, nu poate fi vorbă de împăcare, iar pe ziua de 1 Iulie se vor pune în aplicare taxele de represiune votate contra sușilor greci stabiliți în România.

Locomotive ungurești. Direcția Căilor Ferate Române a comandat la fabrica de trenuri a statului ungar 15 locomotive pentru accelerat, în valoare de 1.5 milioane de coroane.

Ciceroni la expoziție. Comisariatul general a angajat mai mulți interpreți, cari să conducă să explice să arete străinilor vizitatori întreagă expoziția, precum și orașul.

Aceste persoane au ca insignii o șapcă albă, cu bandă neagră și inscripția de aur: »interpret« și să pot afla în mai multe părți ale orașului.

„Ulk“, Lueger și România. Revista satirică *Ulk* din Berlin, își permite a scrie foarte injurios despre România, pentru că a primit bine pe Lueger, dușmanul Jidanilor. România e arătată ca o țară unde se află petrolu și porci, regele e un neputincios, regina plictisește cu poeziile ei.

„Rumänischer Lloyd“, foia citită și în Germania, protestează contra astorfel de frivolități chiar din partea acelora, cari au mari interese în România, pe care o laudă din toate puterile, îi fac plecăciuni când e ceva de câștigat ori vre-o decorație de primit.

TELEGRAME.

Sârbii cedează. *Belgrad*, 14 Iulie. Ziarele semioficiale chiar aduc știrea, că guvernul Sârbiei în răspunsul dat la memorandumul ministrului de externe Austro-Ungar, privitor la reducerea tarifului vamal, declară că va îndeplini pretenșiile Austro-Ungariei, precum va face și o comandă de stat de cel puțin 20 milioane în Austro-Ungaria. În schimb cere ca monarhia austro-ungară să retragă ordinațiunile din urmă privitoare la opreliștea intrării în monarhie a vitelor sârbe și să se revină la tariful abrogat.

Lupta vamală va încetă deci.

Călătorie de studiu.

De Iuliu Groșorean, învățător.

(Urmare).

Amendele au să fie încasate direct prin primăria comunală cu cea mai mare punctualitate. Mila, ori altă considerare aici nu are loc. Pentru că acestea nu produc binele, ci răul și nefericirea individului. De aceea tot dirigătorul, care nu-și face datoria sa în aplicarea amendelor, comite o vină față de binele și viitorul copilului. Ba nu numai față de elev, ci și față de stat.

Cât timp am stat prin România, am cercetat mai multe școli primare și am ascultat diferite prelegeri, ba am luat parte chiar și la examen. Și mărturisesc că am văzut multe lucruri bune și frumoase. Nu pot însă să susțin, că n'ar fi și unele greșeli, și încă greșeli esențiale. Căci și acolo în multe școli se pune mai mult pond pe formă, ca pe esență; mai multă teorie ca praxă. Așa la un examen delegatul emis cu conducerea examenului, respective însărcinat cu examinarea, din gramatică a esaminat timp îndelungat, făcând numai știință gramaticală pe baza cărții de cetit, fără a da atențiune scopului, care îl urmărim prin predarea acestui studiu în școala populară. Iar din aritmetică asemenea numai reguli. S'a dat unica problemă, dar și aceea s'a deslegat cu mare greutate din partea elevilor. În loc de a se face examinarea pe baza problemelor, s'au recitat o sumedenie de reguli, fără nici un rost.

La școlile primare rurale examenul se ține

numai cu elevii din clasa V. Aceștia se intru-nesc din mai multe comune în o școală anumită și aci sunt examinați prin revisorul școlar, eventual prin un delegat numit din partea guvernului. Iar cu cele 4 clase inferioare nu se ține examen public, ceea-ce, în multe cazuri, e în detrimentul școlii. Căci învățătorul, mai puțin conștiințios, ne fiind supus acestei controle, își neglișă mult școala sa.

Și prin aceasta nu numai că e în detrimentul școlii și spre dauna elevilor, dar împedecă foarte mult în activitatea sa, să nu zic tot, pe învățătorul, carele conduce clasele superioare.

Materialul de învățământ se propune pe baza cărții de cetit. Iar cărțile sunt monopolizate. E monopolul statului.

Nu voui trage însă nimic din meritul acestor cărți cari sunt bine scrise și bine întocmite, dacă voui zice, că monopolizarea cărților de școală, nu e mijlocul cel mai potrivit, pentru înaintarea învățământului.

Pentru-că e știut, că până de prezinte încă n'am ajuns la acel punct în afacerile școlare, ca să știm hotărât, ce și cât trebuie predat elevilor, spre a ajunge — scopul, ce-l urmărim prin școală. Nu numai că nu știm ce și cât, dar nu știm îndeajuns nici măcar cum trebuie predat mai potrivit acel material. De aici necesitatea, ca activitatea învățătorului pe teren școlar să fie cât se poate de liberă. Căci, prin monopolizarea cărților nu numai că se spune pedecă înaintării, dar mai cuprinde și un alt rău în sine. Și că ce însemnează aceasta pentru școală, o știe numai omul, care se ocupă serios cu afacerile școlare.

Pe cât însă de restrânsă e activitatea învăță-

UN ACT IUBILAR.

«Monitorul Oficial» al României publică actul comemorativ al jubileului de 40 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I și de 25 de ani dela proclamarea Regatului.

Iată-l:

«Noi Carol I, Rege și Domn al României, chemat prin mila lui Dumnezeu și prin voința poporului pe Tronul Principatelor-Unite Moldova și Țara Românească, ales fiind prin plebiscit Domn al României, cu drept de moștenire, sosit-am în ziua de 8 Maiu 1866 în Țeară și am pus piciorul pe pământul românesc la Turnu-Severinului, unde șapte-spre-zece sute și șase-zeci de ani mai înainte a dăscălecat Traian, Impăratul Romanilor. Intrând în ziua de 10 Mai în capitala Noastră București, început-am cu bine-cuvântarea lui Dumnezeu domnia Noastră.

«Cea dintâi grijă a noastră fiind întocmirea Țerei, promulgat-am și am jurat în ziua de 30 Iunie, același an, constituția votată în ajun de adunarea constituantă, prin care așezământ s'au desăvârșit întruparea Principatelor-Unite Române într'un singur stat nedespărțit sub numele de România, și prin care noi am cheșăuit națiunii drepturile și libertățile ce au alcătuit temelia dezvoltării sale politice de atunci încoace, împlinindu-se îndelungatele nizuințe naționale pentru Unire, Dinastie și Constituție.

«In cei 11 ani următori, Noi, împreună cu scumpul nostru popor și cu conlucrarea tuturor acelora ce s'au închinat cu credința țerei și Tronului, străduim-am și am izbutit a stabili statul și Tronul pe trainice temelii, pentru a căror întărire ne am însoțit în ziua de 3 Noemvrie 1869 cu prea iubita noastră consoartă Elisaveta Doamna, și făcut-am de s'au proclamat în ziua de 10 Mai 1877 neatarnarea României, consfințită prin rășboi.

«Cu ajutorul celui atot puternic, noi comandând dinaintea Plevnei oștirile noastre, unite cu cele ale Impăratului tuturor Rușilor, fericitului întru pomenire Alexandru II, augustul nostru prietin și aliatul nostru pentru dezrobirea creștinilor, și coprinzând în ziua de 28 Noemvrie 1877 Plevna cea cumplit întărită, biruit-am și am învins oștirile osmane pe câmpiile din Bulgaria, unde vitejii noștri ostași, în luptele eroice la luarea Griviței, a Rahovei, a Plevnei și a Smărdanului, au recăștigat prin sângele lor neatarnarea României și slobozenia frașilor creștini din Balcani, și cucerit-am vechea țară românească de peste Dunăre, Dobrogea, din nou unind-o cu țara noastră și legând-o apoi prin podul de peste Dunăre, pen-

torului pe acest teren, pe atât de mare libertate i-să dă în altă direcție. Așa unui învățător i-să permite îndepărtarea dela postul său pe timp mai îndelungat și până la reocuparea lui, este înlocuit prin un învățător suplent. Și fiindcă acesta nu-și are postul său stabil, în activitatea sa de sigur nu va lucră cu voință și dragoste învățătorului stabil. Și chiar de ar avea aceasta dragoste, rezultatul activității lui nu poate fi mulțămitor. Și nu poate fi, pentru-că timpul scurt, cât funcționează acolo, nu e suficient, pentru a cunoaște deplin individualitatea și capacitatea elevilor. De aici școala suferă mult pe lângă o organizație de natura aceasta.

E însă fericită ideia de a se recuiră revisorii școlari din sânul învățătorilor. O persoană mai acomodată, de a conduce afacerile școlii primare, nici că ne putem închipui. Căci numai celce zilnic s'a ocupat cu arta instrucțiunii și a educațiunii, poate fi încurat cu toate greutățile, ce le întâmpină un învățător în activitatea sa. Asemenea va fi încurat și cu toate greșelile, ce obvin din organizația greșită, precum și cu desțoinicia ori nelhărnicia învățătorului. Și cunoscându-le pe acestea va și stăru întru delăturarea lor. În sus va stăru la mai marii săi, iar în jos va concurge cu sfaturile binevoitoare, spre a îndreptă scăderile învățătorului.

Pe cât însă de laudabilă și salutară e instituțiunea comisariilor școlari, pe atât de regretată e deasa lor schimbare.

Persoanele se schimbă după schimbările, ce se fac între cărmuitorii țării. Cu ajungerea unei partide la guvern, se schimbă și revisorii școlari. Ceva mai regretabil nici că poate fi! O instituțiune atât de minunat concepută și să nu-și

tru care biruință și cucerire Dumnezeu să fie lăudat.

«Luptele noastre victorioase pentru neatămarea țerei și pentru dezrobirea creștinilor au fost în urmă încununate prin proclamarea României ca Regat în ziua de 14 Martie 1881. Noi Carol I, Rege al României, primit-am și am pus pe capul nostru în ziua de 10 Mai Coroana Regală făurită în Arsenalul oastei din oțelul unui tun luat dela vrăjmașul învins la Plevna, iar pe fruntea Reginei Elisabeta Doamna o Coroană de aur, amândouă sfințite la Mitropolia din capitala noastră și menite ca să fie ca scumpe mărturii ale întemeierii Regatului, simbol al puterii și al măriei României din veac în veac.

»In vremile de pace ce au urmat după războiul neatămării, Noi, cu sprijinul sfințitorilor cari ne-au slujit nouă și țării cu dragoste și credință, închinat-am puterile noastre pentru propășirea României în dezvoltarea sa politică, culturală și economică, spre întărirea și sporirea ei și spre a-i chezașul viitorul. Dorind a întări legăturile Dinastiei cu țara, chemat-am lângă noi pe iubitul nostru nepot Ferdinand, dându-i titlul de principe al României ca moștenitor presuntiv al Coroanei, carele însoțindu-se cu principesa Maria, iubita noastră nepoată, căsători lor de Dumnezeu binecuvântată a dat României pe tinerii vlăstari ai Dinastiei, născuți pe pământul românesc și crescuți în legea țării, cari vor strânge tot mai mult aceste legături.»

»Cu darul și cu binecuvântarea lui Dumnezeu, împlinind acum 40 de ani de Domnie și 25 de ani dela proclamarea regatului, în același timp, împlinindu-se 18 veacuri dela întemeierea neamului român prin Traian împăratul, noi aducem laudă și mulțămire Proniei dumnezeiești care ne-au ajutat să ajungem această zi deosebită și să conducem cu fericire România la rezultatele dobândite până acum, și facem rugăciuni și urări pentru fericirea și mărirea ei în viitor. Dumnezeu să binecuvinte și să ocrotească România și poporul român acum și de apururea.

»In amintirea împlinirii celor 40 de ani ai domniei Noastre și a celor 25 de ani dela proclamarea regatului, cari s'au serbat cu mare avânt în toată țara, poruncit-am de s'a alcătuit act al nostru, semnat de noi și de Regina, de principele și principesa României și de principele cel întâiu născut al lor și întărit cu pecetea noastră, și cu iscăliturile ministrilor nostri, ale II. PP. SS. mitropolitului primat și mitropolitului Moldovei, ale președinților senatului și Adunării deputaților și președintelui înaltei Curți de cașă și justiție, și am poruncit ca să fie păstrat în arhivele statului.»

»Dat în reședința noastră la București, în anul

mântuirii una mie nouă sute șase, luna Maiu în 10 începând al 41-lea an al domniei noastre.»

Acest act este scris pe un pergament, având pe margini o frumoasă pictură de aquarele și mosaic și cuprinzând pe marginea de sus: Stema țării, portretele MM. Lor Regelui și Reginei, intrarea M. S. Regelui în București în ziua de 10 Maiu 1866 și încoronarea MM. Lor în ziua de 10 Maiu 1881; pe marginea din stânga: chipurile împăratului Traian, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, cu stemele lor; pe marginea din dreapta Columna lui Traian; iar în partea de jos, cadrul se încheie prin două tablouri reprezentând: unul, un legionar roman și podul peste Dunăre al lui Traian; celălalt un dorobanț și podul Regelui Carol I.

Ge trebuie să facem dacă voim să existăm ?

Dacă din sute de mii de Români găsești pe unul sau altul care a jertfit ceva pentru românism, se zice la noi că acesta e »Român bun«. Vorba să fie, dar' acum vine întrebarea, n'am putea noi toți să fim »Români buni«. De sigur că da, și iată pe ce cale.

Să imităm pe Croați, acel popor sărac din monarhia noastră, care pentru un scop național croat jertfește de o mie de ori mai mult decât noi Românii.

Croații au o societate »Sf. Ciril și Metod« cu scop să ridice școli prin ținuturi românești și italienești în Istria și Dalmația. La această societate e înscris fieștecare Croat inteligent din Croația, Slavonia, Dalmația și Bosnia și plătește o contribuțiune pe an de una coroană.

Această societate croată a avut în anul 1905 un venit de 126.000 coroane, din cari 65.000 ca taxe și 50.000 numai ca daruri prin ziare. La adunarea generală a acestei societăți care s'a ținut două zile în Zagreb, a constatat casarul că venitul din anul curent pe primul semestru e deja de 50.000 coroane.

Iată o pildă de imitat. Și ce facem noi Românii când e vorba d. e. de ajutorarea fraților nostri din Macedonia cari sunt lăsați pradă fiarelor grecești? Noi adunăm pe

liste câteva mii de franci după multă trudă și încordare a spinării, și ne batem în pept că am salvat pe acei bieți scăpați de sub iataganul și glonțul grecesc, dacă le împărțim câțiva franci. Toți zicem, apoi »dee guvernul, că doar' el e dator să ajute«. Vai și amar, e de acel popor, care nu se gândeste la datorința lui proprie ca frate de un sânge, când e vorba de a se ajuta reciproc.

Unde e societate românească cu asemenea scop, ca aceea croată, să ridice școli și să distribue cărți în acele ținuturi unde elementul românesc stă în contact cu elemente străine? Unde e societatea aceea, care să îngrijește de copiii din acele ținuturi să învețe carte românească, să-i ajute materialicește?

Așteptăm tot dela guvern să se îngrijească de școli și biserici românești în Turcia. E dar' celălalt Români, din Bulgaria și Serbia n'au drept de încurajare?

Cam așa stăm noi Românii acasă în Ungaria și Bucovina, tot așa stau și frații în țara liberă. Și până când? Pânăce nu va veni un străin să ne tragă ceața deasupra ochilor?

Teodor Filipescu.

Gătră cetitori !

Toți prietenii și spriginitorii ziarului nostru »Tribuna«, cari până acum nu și-au renoit abonamentul sunt rugați să grăbească a-l trimite, căci administrația va fi silită a sistă trimiterea ziarului tuturor acelor cari n'au plătit la timp.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 14 Iulie 1906

— **Demonstrări în capitală.** Muncitorii din capitală a făcut Joi sara demonstrațiune contra celui mai »just« ministru, contra lui Polonyi. Peste trei mii de muncitori s'au adunat înaintea lui »Nemzeti Kaszinó« de pe strada Kossuth, strigând :

aibă partea sa practică, e ceva nespuse de dureros și păgubilor. Căci unui revisor școlar nici nu-i permite timpul cel scurt, spre a cunoaște deplin pe învățătorii submanuați, necum să poată pătrunde în secretele fie-cărei școale. De aici activitatea sa se mărginește mai mult la partea administrativă, ceea-ce se poate vede și din numărările registre, ce se află pe masa învățătorului, și la privirea cărora îi vine omului a crede, că e în un local de statistică și nu în unul, de a răspândi lumina cunoștinții și a adevărului. Ori nu vom crede, că școala se poate conduce prin rapoarte de tot feiul?

Stabilitatea revizorilor se impune, ca pânea de toate zilele. Și încă ceva: nu în fie-care județ, ci în fie-care plasa să se institue un revisor școlar. Aceasta din motivul, ca revisorul însuși, în persoană, să viziteze școalele în decursul anului de mai multe ori, spre a le da direcție mai practică și a stăru în persoană la îmbunătățirea frecuențării școale. Iar aceasta jertfă trebuie s'o aducă regatul român, dacă de fapt urmărește înaintarea și întărirea sa, întărire, care și noi încă o dorim. Și numai cu gândul acesta punem pe papir modestele noastre experiențe.

I. Bisericele.

Binecuvântat fie gândul și binecuvântat să fie numele celor ce au adus jertfă întru înălțarea sionului! Binecuvântată fie memoria celor ce, prin arădicarea altarelor, au aflat mângâiere și curaj în luptele și lucrările lor! Așa va esclama tot omul, carele va cercetă lăcașurile sfinte din regatul român.

Zidiri mărețe, zidiri impunătoare sunt bisericile de acolo, atât ca zidiri, cât și ca împodobire pe dinlăuntru și pe din afară. Cu atâta dare de mână

au fost întemeiatorii lor, că n'au cruțat nimic, când a fost vorba de orânduirea acestor locașuri Dumnezeiești. Și în fruntea tuturor stă falnic mânăstirea dela Argeș. O zidire, care inspiră respect și celor mai desteri zidari din vremurile de acum!

E însă neexplicabilă împrejurarea, că deși bisericile sunt atât de bine întocmite, totuși sunt foarte slab cercetate de credincioși. În Dumineci și sârbători bisericile sunt goale și sfintele rugăciuni se înalță cătră tronul cel ceresc în prezența unui număr foarte mic de credincioși. Explicările date în cauză se contrazic. Ar fi de dorit, a se află adevărata cauză, ce ține poporul departe de a cercetă casa lui Dumnezeu.

II. Jurnalistica.

Că ce înrăurire are jurnalistica asupra societății omeniești, nu e de lipsă a o mai spune. Cu aceasta e în curat tot omul cu carte. Și fiind că se știe, apare ca ceva neînțeles, când un grup, ori partid aruncă în fața celuiălalt cuvinte grosolane și de multe ori chiar și insultătoare.

Nu suntem chemați și cu atât mai puțin competenți a ne pronunța, că adevărate sunt ori nu acele învinovățiri, ce se aduc. Ce voim însă să se știe e, că cuvintele de »pungași«, »înșelător« etc, sunt niște expresiuni demoralizatoare pentru popor. Că folosindu-ne de ele chiar și cu scopul de a ne îndrepta, mai mult stricăm în altă direcție.

Cei dela putere sunt »pungași«. Cei ce vor urmă după aceștia, asemenea vor fi »pungași« în fața celor căzuți dela cârmă. Aștia »pungași«, ceia »pungași«, cari vor fi atunci, Doamne sfinte, cei de omenie? și apoi cum, statul român are în ființa sa tot numai »pungași«? Cel puțin așa se va întreba fiecine, și în special poporul

de rând. Și apoi în cazul acesta cum vom sta cu încrederea, ce trebuie s'o aibă poporul de rând față de cârmuire? Pentru că e știut, că dacă încrederea cârmuirii se clătină jos la popor, atunci nici stâlpii statului nu vor sta mai bine!

III. Țăranul din România.

Să zice că »țăranul e talpa țării«. Zicătoarea aceasta nu s'a putut concepe, decât numai pe baza convingerii ori a experienții. Și lumea s'a convins de fapt, că țaria și trăinicia unui stat atarnă dela doi factori principali: dela bogăția și cultura poporului. Acesta e un adevăr, asupra căruia nu mai încap discutiune.

Statul român e independent. Iobăgia încă s'a șters. Pentru aceea poporul și azi stă tot sub un fel de iobăgie. Căci partea cea mai mare a pământului se află în mâinile boerilor și nu în mâinile plugarilor, a căror meserie e lucrarea acestuia. Țăranul român în mare parte nu dispune de pământul său propriu, ci trebuie să iee în parte dela arândatorul moșiei, căruia trebuie să-i facă diferite servicii, ca în vremea de robotă.

Poporului îi trebuie pământ, spre a-l munci, fiindcă aceasta e ocupațiunea lui. Și e trist de tot, că el a învățat aceasta meserie și cu ajutorul ei nu-și poate exploata nimic în favorul său. Căci toată munca și sudoarea s'a umple vistieria și punga arândatorului, iar el roade pe cojile ce rămân dela acesta. Pământul trebuie predat poporului, pentru ca să se deprindă, spre a-l lucra și în mod rațional. Căci bine și rațional numai atunci îl lucră, când știe că e al său. Nu numai atâta. În acest caz însă se stârnește în popor și un fel de emulație, în ce privește lucrarea și căștigarea de averi.

(Va urma).

— Jos cu înșelătorii poporului!
— Abzug banda magnaților!
— Jos cu cartoforii! și alte expresii de această categorie. De aici s'au dus înaintea redacției »Népszava« unde Horovitz a ținut o vorbire, în care îi îmbărbătează și-i îndeamnă să lupte pentru apărarea dreptății.

Intre aplausele generale declară, că muncitorimea nu va suferi mișeliile lui Polónyi, ci vor lupta contra lor, până vor mătura alături de ele și pe năbădăiosul lor autor, Polónyi.

A venit însă poliția și a împrăștiat mulțimea, căci așa a fost dorința celui mai drept ministru.

— **Rectificare.** În numărul de ieri al ziarului nostru s'a strecurat o greșală de tipar, spunându-se că vorbirea deputatului naționalist Vaida s'a ținut la 9 Iunie în loc de 9 Iulie. Spre orientare rectificăm.

— **Hymen.** Anunțăm cu plăcere logodna d-șoarei Marioara Zisu, din București cu dl dr. Dionisie Stoica. Multe felicitări.

— **Deținerea popii Hegyi Antal.** Cine e Hegyi Antal? E fostul popă în Ciongrad, care administrând banii în mod tâlhăresc, a fugit din naștea legii în America. Zilele trecute se reînțorse și spre nenorocirea lui ca a unui om păcătoș, a fost deținut în Pesta-mică. Hegyi Antal de câteva zile era musafirul preotului din Pesta-mică și îi plăcea să fie în societatea maicelor. Joi sara chiar era la cină la preot, când un polițai intră înăuntru zicând următoarele vorbe:

— Caut pe Hegyi Antal.
— Eu sunt — zise popa speriat.
— La îndrumarea procuraturii din Seghedin ești deținut.

Hegyi s'a opus, dar a trebuit să se supună.

— Ce-am păcătuit? întrebă Hegyi.
— Pe mine aceea nu mă împoartă. Eu îmi împlinesc numai datoria. El a fost deținut deoarece a fost pedepsit la două luni închisoare, ce însă nu a împlinit-o.

— **Concert în Lipova.** Grupul de studenți din Beiuș, care a concertat joi în casa națională din Șiria în fața unui public numărös, va concerta Duminecă în Lipova, unde credem că vor fi de asemenea bine primiți, mai ales că concerte de acest fel acolo încă nu s'au dat.

— **Banditisme grecești.** 20 Români din comuna Huma, ținutul Megleni, Macedonia, au fost măcelăriți pe drumul Alciacu.

Printre aceste victime se găsesc trei efori din comuna Huma precum și mai mulți copii.

Sunt bănueli, că numărul celor uciși e cu mult mai mare.

Dintre victime sunt: Vani Smilcu, în vârstă de 40 ani; Tașcu Ion, 19 ani; Mitrea Mina și Stoian Anastase, în vârstă de câte 13 ani; Ion Mitrea 12 ani, Culi Vani și Traian Petca, în vârstă de câte 10 ani.

— **Mulțămită publică.** Subscrisa grăbește a aduce și pe această cale sincerile sale mulțumiri acelor domni și d-ne — care au binevoit a-mi aduce condolențe și de-a petrece pe bunul meu soț Valer Oprean, la cele eterne! Sofia Oprean născ. Marienescu.

— **Inmormântare.** Ni-se scrie: Cu o deosebită pompă a fost petrecută la vecinicie, mult regretata Cornelia Popovici n. Olar. Moartea a răpit-o prea de timpuriu din mijlocul nostru. Prea a fost nemiloasă cruda moarte, care a rămas fără milă în fața unui părinte tânguitor, în fața unui soț rămas frânt de durere și în fața alor doi copilași lipsiți acum de mângâierea și de iubirea de mamă. La înmormântare a venit inteligență multă, și tot poporul din satul Hodon.

La serviciul funebral a pontificat P. O. domn Alexandru Crăciunescu, ases. cons. cu azistența

preoților Nicolae Crășmar (Barateaz), Ioan Plavușin (Mehala) Nicolae Vulpe (Iedani), Petru Șepețan (Murani), G. Tocitu (Calacea).

A fost de față cinci învățători. Răspunsurile funebrele le-a cântat cu multă precisiune corul din loc sub conducerea învățătorului Mihail Iancu.

Părintele Nicolae Crășmar, cu cunoscuta-i vervă oratorică și glasul lui dulce, a rostit o foarte pătrunzătoare predică funebrală. N'a fost ascultător, căruia să nu-i lăcrimeze ochii, de atâta jelanie, ce-a îndurat poporenii prin pierderea iubitei lor preutese, care era o mamă bună pentru întreg satul. Chiar și Șvabii din sat au venit cu toții la înmormântare, au dat poruncă să fie trase clopotele și la biserica lor, astfel arătând că și ei se împărtășesc de durerea creștinilor ortodocși din Hodon.

Suflet nobil, suflet curat, vecinică să-ți fie odihna, în lăcașurile dreptilor!

— **Contra »Qidium«-ului** în loc de prav de sulfur, să presărim viile noastre cu acid sulfuric. Influența e repede, sigură. Un kgr. cu îndrumări costă 64 fil. și se poate căpăta dela *Nayerfi Zoltán*, fabricant de material de stropire, în Kecskemét.

— **In Arad,** strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drougheria Nádas, orolojerul și juvrațul Zinner Vilmos, desface prăvălie de oroloage și juvaeriale, ba chiar vinde prăvălia.

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan** învățător în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățământ pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept călăuză pentru învățătorii noștri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comandă dela institutul editor »Tipografia Tribuna«, Arad. Prețul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât »Lapte de castravete« ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. E de efect sigur și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele »Ballassa« să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1.20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Și cea mai frumoasă floare se vestește** dacă nu grijești de ea. Și frumseța feței se vestește, dacă nu te îngrijești de ea cu multă băgare de samă. O față frumoasă, fină și curată poți avea pururea, numai dacă folosești Crema de lăcrimioară a lui Vasváry.

Atragem atențiunea onoratului public cetitor asupra inseratului fabricantului de sticle, Singer Armin și a lui Braun János din Szeghedin, publicată în numărul nostru de azi.

— Atragem atențiunea on. public asupra anunțului Singer care-l publicăm în altă parte a ziarului.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui Dorn Jozsef.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor. se poate căpăta în Librăria lui Ingusz J. și fiul Arad.

BIBLIOGRAFII.

A apărut »Lucafărul« nr-rul 11—12 cu următorul cuprins bogat: Mariu Simionescu Râmniceanu; Morala în artă. I. Borcea: »Ifigenia în Taurida« actul I. scena I. (traducere în versuri). Horea Petra-Petrescu; Grigore. Date biografice despre deputații noștri naționaliști. Romulus Cioflec: Pentru pâine. Horea Petra-Petrescu: Viața și operele lui Henrich Ibsen. Octavian Goga: Carmen (poezia). Margareta Meșter: Intre străini. I. Comănășteanu: Cavalul. G. B. D.: Scrisori din București.

Urmează apoi o cronică.

Portrete reușite ale deputaților noștri naționaliști, portretul lui Ibsen și Porcus și unele tablouri dela alegerea din Șomcut-a-mare.

»Lucafărul« aduce știrea — pentru cetitorii săi de sigur foarte înveselitoare — că numărul proxim, ce va apărea pe la sfârșitul lunii Iulie se va extinde peste 100 pagini și va cuprinde istoria neamului românesc dela izvodirea lui până în zilele noastre. Pe lângă aceste va avea articole informative asupra domniei regelui Carol I. și activității reginei Carmen Sylva, nuvele și cronici. Și în numărul viitor vor fi nenumărate ilustrațiuni.

O revistă atât de bine îngrijită, atât de eseculentă, n'ar trebui să lipsească din casa nici unui inteligent român.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 13 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7.62 — 7.63
Secară pe Octomvrie	7.91 — 7.92
Orz pe Octomvrie	6.47 — 6.48
Cucuruz pe Iulie	6.01 — 6.02
Cucuruz pe 1907	5.44 — 5.45
Grâu pe Aprilie 1097	6.49 — 6.50

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.64 — 7.65
Secară pe Octomvrie	7.93 — 7.92
Ovăs pe Octomvrie	6.46 — 6.47
Cucuruz pe Iulie	6.06 — 6.07
Cucuruz pe 1907	5.45 — 5.46
Grâu pe Aprilie 1907	6.51 — 6.52

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
„ „ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ „ mic	„ 158.—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klar.	Cor. 15.00—15.20
„ 79—100 „	„
Secară: 100 „	11.60—11.70
Orz: 100 „	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 klg.	15.10—14.20
Ovăs cernut 100 klg.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100 „	13.00—13.10
„ vechiu 100 klg.	„

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klg. 116—118 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klg. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klg. 123—125 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klg. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 klg. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 klg. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit desore noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 96.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1905. 25 Iunie		ACTIV	1906. 17 Iunie 24 Iunie		
68104786	}	48465286 Rezerva metalică Aur	72842265	102912799	102732265
4176731		19639500 „ Trate Aur	29890000	2078841	2017533
41118056	}	Argint și diverse monete		68967838	65912305
23581158		Portofoliu Român și Străin		27087353	27467661
11999990	}	*) Impr. contra ef. publice	6422900	11999876	11999876
14316173		„ „ „ „ In cont curent 21044761	21044761	14896734	14896734
2943984	}	Fonduri publice		2910324	2910324
5671119		Efectele fondului de rezervă		5767518	5767518
574067	}	„ „ „ „ amortisarea imob. și material		602733	603207
848196		Imobili		857993	889227
84538877	}	Mobilier și Mașini de Imprimerie		81027957	81668582
59273591		Cheltuieli de Administrațiune		19040228	22447720
317141728	}	Deposite libere		338150194	339312952
		Compturi de valori			
		PASIV			
		Capital	12000000	12000000	12000000
		Fond de rezervă	21291642	21291642	21291642
		Fondul amortisării imobilelor și material	3158004	3158004	3158004
		Bilete de Bancă în circulațiune	215458160	217344910	217344910
		Dobânzi și beneficii diverse	1294014	1354490	1354490
		Deposite de retras	81027957	81668582	81668582
		Compturi curinți	3920417	2495324	2495324
			338150194	339312952	339312952

Scomptul 5%
*) Dobânda 5%

Crema Aphrodite

nestricăcioasă și fără unsoare vintecă în câteva zile cu siguranță piatrui, cosurile, roseata mânelor și obrazului, arsura de soare, și face pielea netedă ca catifeană. Acest medicament recomandat de toți medicii, vintecă mai sigur decât orice alifie opăreala, căci nu produce coșuri (comedo).

Săpunul de cremă Aphrodite

face fața fragedă, plăcută și tânără; f meile mai în vârstă încă îl întrebuintează împreună cu crema, pentru că întinereste.

Un borcan de Crema Aphrodite 1 cor., un borcan mare 2 cor., un borcănăș de probă 70 de bani. — Săpunul de cremă Aphrodite 1 coroană. — Pudră (în 3 culori) cu sau fără grăsime 1 coroană, cutie mare 2 coroane.

Spirtul pentru păr

medicament sigur contra căderii părului și mătreții; costă 2 cor., o sticlă de probă 1 cor.

Syr nervinus

comp. e cel mai bun mijloc contra tuturor boalelor de nervi: contra durerii de cap neuragice, slăbiciunii de nervi, oboselii, insomniei etc.; contra boalelor de sânge și de oase: a anemiei, clorosei, rachitismului (boala englezească) etc.; contra boalelor de inimă și scrofulozei.

E probat de foarte bun la reconvalescență.

O sticlă 2 coroană.

Antisutin Basch

e leac probat contra asurdității mâinilor și picioarelor. O sticlă 1 coroană.

Esența gâștală a lui Basch

e leac sigur contra lipsei de apetit, contra durerii de stomach, contra colicel, întrebuintată împreună cu praful lui Basch întecă durerile, întărește stomachul, conținește răgăială; e bun după mănecare ori bătură multă. La boala mai îndelun ate să poae folosi pilulele curățiitoare de sânge ale lui Basch.

1 sticlă de esență 1-20 cor., 1 sticlă mare 3 cor., 1 cutie de praf 1 cor., — 1 cutie de pilule 1 cor., 7 cutie 6 cor.

Sirupul de sulfoquaiacol

al lui Basch, singur el ajută la tuse, regușeală, la boalele de piept și de plămâni, contra tusei măgărești, la junghiuți în coaste, la năduf etc. Acest sirup face să crească greutatea trușului, vintecă tusea, scupatul și asudarea de noapte. Pe lângă sirup ajută foarte mult **CEAIUL DE PIEPT ALUI BASCH.**

1 sticlă de sirup 2 cor. Mai mult de 4 sticle se trimet franco. 1 cutie de ceaiu 1 cor., 1/2 de cutie 50 fl.

Spirtul lui Basch contra reumatismului și podagrei

e indispensabil economilor, păduracilor, turistilor etc. după a încercare prea mare; el vintecă foarte repede junghiușurile din mâni și din picioare, durerea de mijloc, umflăturile etc.

1 sticlă 1 coroană, 1 sticlă mare 2 coroane.

Praful de vite

al farmacistului Basch e de recomandat tuturor economilor pentru tusea și umflăturile ghinturilor la cai; la vite cornute, porci și oi pentru curățire și poftă de mănecare. Intăreșe, ajută mistușca și împiedecă să se umfe. Vacile dau lapte mai bun și mai mult după el.

1 cutie 70 fleri; 11 cutii 7 coroane, franco.

Restituțiuns-fluidul

al lui Basch e bun la boala și vaci contra podagrei, umflăturii vinelor, umflăturilor etc. E de recomandat să se frece cai și boli după muncă multă cu acest fluid, vestit, căci astfel își recăștiga prețuriile și dovla sprinteni.

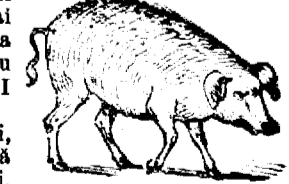
1 sticlă 2 coroane, sticlă de probă 1 coroană.

Prav de vaci

face să crească pofta de mănecare și curăță sângele. E eschis să dea vaca lapte albastru ori cu sânge, nici nu să umfă vaca. E de lipsă la schimbare de nutreț. 1 cutie 1 cor.; 1/2 de cutie 60 bani. La cumpărători mai mari rabat.

Praful de porci

e cel mai bun de îngrășat porci, până la 250 de chilo. Acesta împreună cu **PICĂTURILE PENTRU PORCI** alui Basch îl păzeșe de boale. 1 cutie de praf 70 de bani, 11 cutii 7 cor. franco. — 1 sticlă de picături de porci 70 fleri, 12 sticle 6 cor. franco; 50 de sticle 20 coroane.

Toate preparatele au marca ingerulul.

Comandele de peste 6 cor. le trimete franco

farmacistul **Basch Ede** La Inger

NAGYBECSKEREK, GABNA-TÉR.

Cele mai fine și mai elegante haine pentru bărbați, copii

și cel mai potrivit și cel mai ieftin isvor de cumpărare pentru ori-ce îmbrăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului unde e asortiment bogat și cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum dnilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Șaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și redingate și veste preoțești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se străformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534. Intrebuintărea telefonului pentru P. T. public e gratuită.

Comande din provincie se efeptuesc momentan.

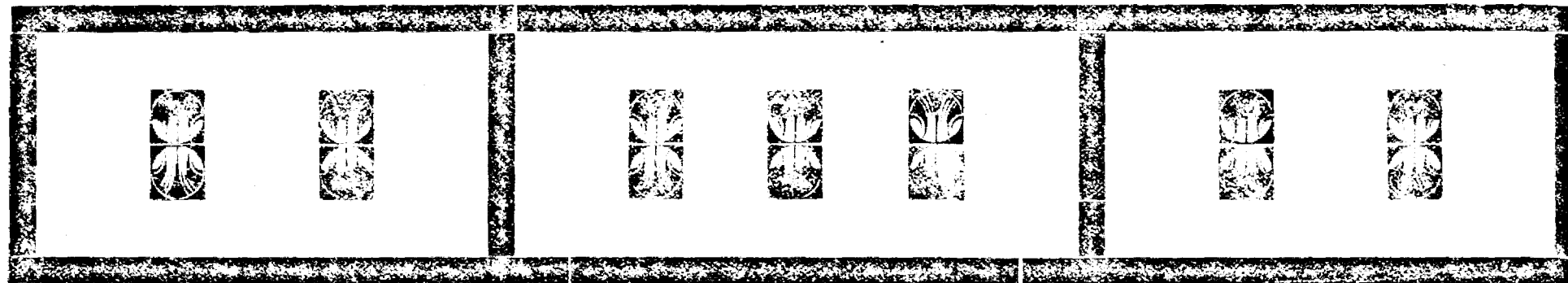
S lămină, unsoare și tot felul de articole de pe cârnătorie pe lângă prețurile cele mai avantajoase se poate căpăta zilnic în băcănia lui **Garay Károly** Arad, piața Eozekó nr. 2.

Inainte de a cumpăra cafea, vă rog faceți o probă de cumpărare de cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăire proaspătă de două-ori; împăchetare de 1/4 și 1/2 kigr. se poate căpăta exclusiv

la băcănia lui **Dürr Gusztáv** ARAD vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public.

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

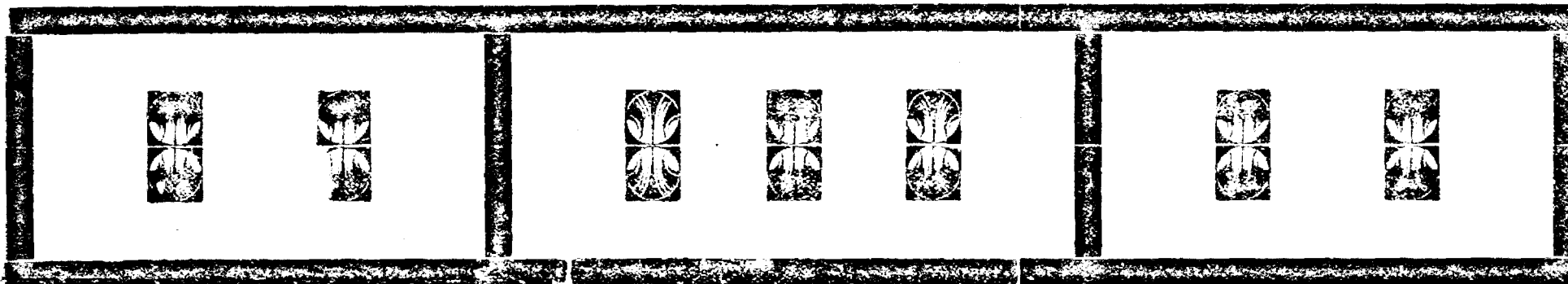
Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelu
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Bütorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

INTEMEIAT LA 1850.

PIANE

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor. începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 cor. Tocmirea pianelor în provincie și în loc o îndeplinesc prin adjutantul meu de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare

în care se găsesc opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb. Prețul de citit pe lună 1 cor., iar după volum 8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF

ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix“.

Ioan Francisc Kwizda

furnisorul curței e-reg. austro-ung., reg. române și princ. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Prav de Korneuburg al lui Kwizda pentru nutrearea vitelor

Este un mijloc de hrană pentru cai, vite cor-nute și oi. În cele mai multe grajduri se folosește de 50 ani la lipsă de hă-miseală, împotriva mistirei rele, pen-tru îmbunătățirea laptelui și pentru ur-carea cantității de lapte a vacilor. Pre-țul unei cutii 1.40 cor., o jumătate cutie costă 70 fil.

Veritabil e numai cel provăzut cu breveta mai sus. Prețurile ilus-trate să trimit gratuit și franco.

Deposit general: farmacia lui Iosif Török, Buda-pest, VI., Király-utza 12 și Andrássy-út 26. II

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă ca se prezentă odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât adânc de ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza unei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care unii se vînd fiecarei rēnului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu detaliile și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerrea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei, au la see scrisorile se ard rere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e Institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Pără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor sēu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de besică, de țeve, de testicule, de sira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânger, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile la dă însuși dr. Palócz (dela 1 ore în. a. până la amezzi).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 am strămutat-o tot în aceeași stradă în celalalt șir de casă nr. 2, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 2.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimitând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta »Școala« de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-ă 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice

M a k 6 (casa proprie).

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se câștiga în prăvălia lui

Czernóczky Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Bényi tér nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală

nu căuta alt medicament el cumpără o sticlă de **Dr. Flesch** de reumă de 00

care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătăi, sfortări, scintiri și umfăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o

Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona“ GYÖR — Baross-ut Nr. 24. Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26.

O sticlă de 1½ delitre 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar“ prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs postal.

AVIS

În Arad cea mai veche impletitorie de coșeri și scaune de nuelt în strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găsesc coșeri de călătorie pe piață și de haine în ori-ce mărime.

Impletire de scaune nule în prețul cel mai ieftin se pot repera și primesc spre re-perare ori-ce lucru ce cade în bransa mea.

Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF

împlător de coșeri

strada Kossuth nr. 64.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților nostri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrássy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11 casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

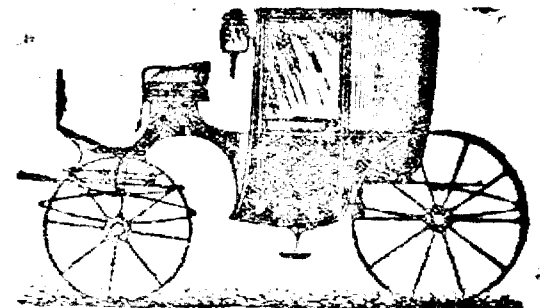
Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vînat“ — József főherczeg-ut nr. 11.

● În mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nral telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite căruțe noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte

avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sâni, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină,
de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii,
de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru bi-
serici și alte edificii publice.

Comandele se efectuează prompt pe lângă prețuri convenabile și garanță.

Desemne și modele chimice se trimet la cerere.

E și în interesul D-Ţale!

Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Mağazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreğ comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Primul institut sudungar de auritură artistică
al lui ▶▶▶▶▶ **E. I. SPANG**, auritor bisericesc,
(casa proprie) Str. Gărei No. 10. **TIMIȘOARA** (fabric)

Premiat cu diploma de onoare și cu
medalia de aur București, și cu altele
medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa
și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni,
amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri,
plafonturi, decorații de părete, etc. ◀◀◀◀

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect.
de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii
de perii și tot felul de articole de perii de casă
și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele
de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de
flori și de voiaj, în mari assortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze,
pudre, creme pentru față, articole de curățatul
unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, pra-
furi de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-
pieptene veritabile de broaște testoase și de os
de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și
geamantane mici de mână, fine, pentru dame.
Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul
de articole de gumă, apoi bandage, etc. etc. etc.

Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.

Am onoare de-a anunța pe domni proprietari de vile și de
grădini acuma la începutul sezonului de primăvară că am un bo-
gat asortiment de

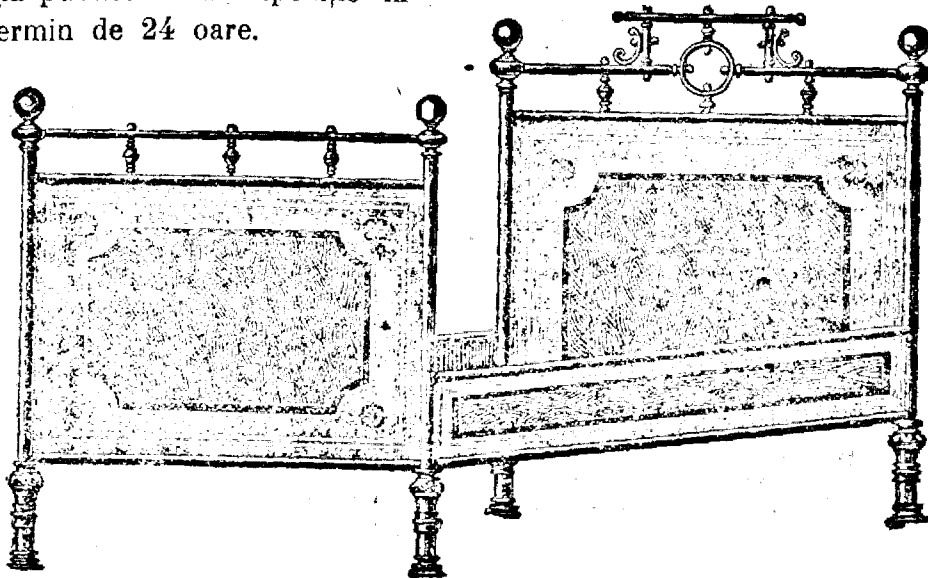
chioscari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari țin ani de zile și să
efectuiază în orice marime și formă.

Instalări **de cafenele și oteluri** fabricatul
complete propriu.

Mobile de fier și aramă și somiere pentru
particulari în execuție admirabilă.

Trimit devizuri după dorința în scris sau șeful fabricii mele va
sta publicului la dispoziție în
termin de 24 oare.

Comandele primește:

Fleischer Testvérek

FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.

DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

Mare asortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

Cămeși pentru bărbați, gulere, manșete și cravate.

Radó Sándor, Arad, Forray-u., casa Lukács (colt).

Inștiințez pe p. t. publicul de dame, că am preluat magazinul de corsete al firmei **FRĂȚII BRASSAY** și până ține le vînd cu preț redus.

Au sosit toate noutățile de toamnă și iarnă cele mai elegante și de lipsă țesături, precum și negre — asortiment mare.

Foarte mare asortiment de flanele și barchete ce se pot spăla.

Tot felul de ornamenticale și căptușeli.

Serviciul prompt și conștientios.

Bine-voitorul sprijin al onor. public, îl cere cu deosebită stimă:

Rado Sándor.

Pinză, șifon, canvas și rufe de pat.

Ciorapi, mănuși și batiste

Mătase, cirpe de Berlin și șalori

Cel mai bun
prav pentru insecte
pentru nimicirea purcelor, stălnitelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliilor, efectul deja după o zi întrece pe cel al naphtalinului.

Jumătate klgr. 50 fileri.
Un klgr. 1 cor.

Se poate căpăta
în Arad și jur

numai la drogheria și parfumeria

Vojtek és Weisz
ARAD

Berger Gyula — farmacia „la Sta Elisabeta“ — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic „Sf. Elisabeta“ cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistruilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fileri.

Pudră „Sf. Elisabeta“ (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și cremă: — o cutie 90 fileri.

Apa de dinți „Sf. Elisabeta“ recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește străvarea dinților: — un flacon 90 fil.

Apă de iorgovan pentru frumusețe „Sf. Elisabeta“ Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei „Sf. Elisabeta“ Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirt pentru păr „Sf. Elisabeta“ Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept „Sf. Elisabeta“ contra tusei, troahnor, frigurilor de stomac și bolilor de gât. — o cutie 80 fileri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bățuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — o sticlă 70 fileri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galjțe.

IN ATENȚIUNEA BIGICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

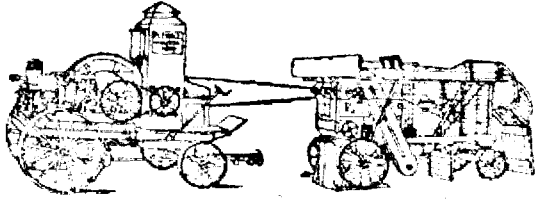
Magazinul de biciclete, mașini de cusut sonerie, institut de telefoane și parafulgere a lui * * *

Koch Dániel

Arad, str. Deák Ferencz nr. 42. Magazin de lămpi și tot felul de trebuincioase la biciclete. * * * * *

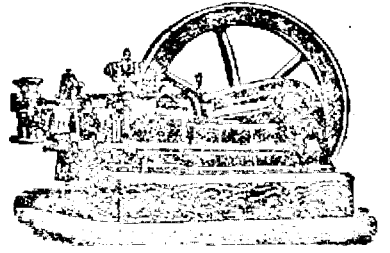
Mare atelier de reparație

Numărul telefonului 440

LEEL ÖSSY IMRE

turnătorie de oțel, fer și metalurgii și atelier de reparări de mașini
Timișoara-Iosefin, Strada Pacsirta nr. 4.

Primesc

transformări de triere, automate pentru arat, ș. a. lampe de acetilen și tot felul de mașini de macinat, mașini de fabrici cu ajustare deplină, apoi tot felul de lucrări de dulgherii și reparaturi de mașinării.

Fabric

mașini pentru sămanat și pus
de cucuruz

greble de fân, pluguri
și prese de vin.

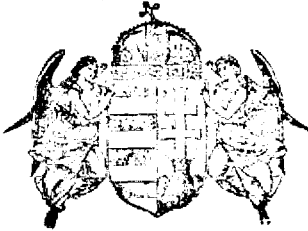
Espedez

mașini de abur, cazane, apaducte și pompe pentru fântâni, apoi fer, oțel și și metal turnat în formă brută ori prelucrată după orice formă și desen.

== Cumpăr ori schimb ==
mașini vechi, fer bătrân și ori ce fle de metalurgii.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote -- alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

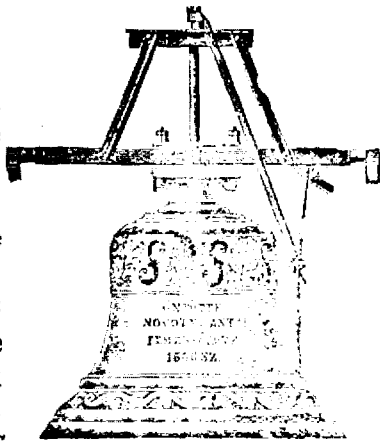
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toate de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.

INTEVEIAT
LA 1883

Dipl. de onoare
Lovrin 1902 —
Medalia de aur
Timișoara 1891.

Telefon pen-
tru comitat și
oraș nr. 498.

Szubotha

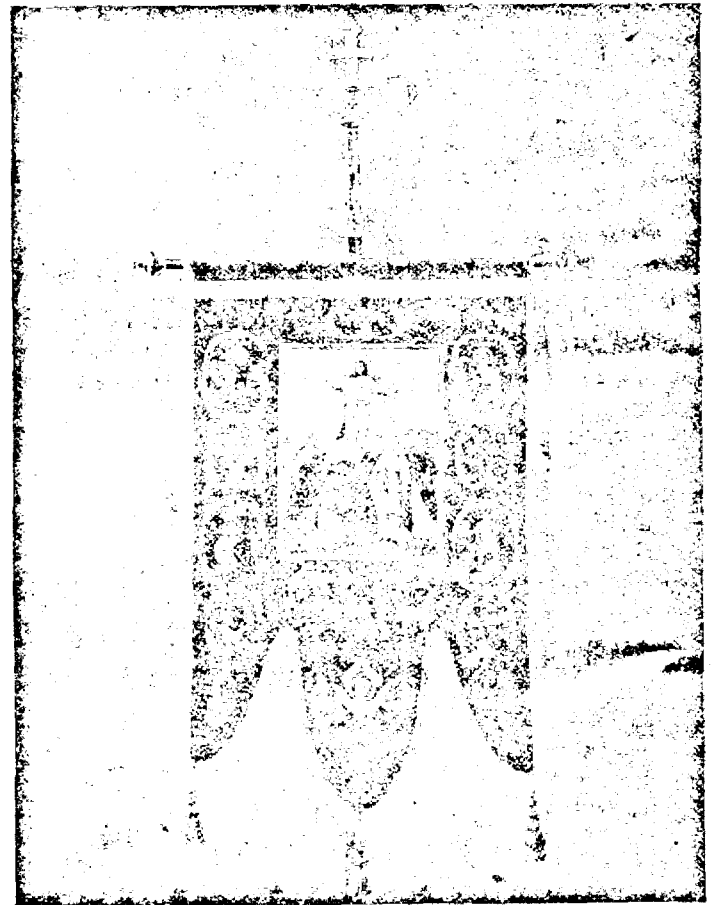
Sándor

pregătitor de
odăjdii și adju-
turi bisericesti

croitorul
teolog epis-
copedi din
Cenad, lifer-
rantul Excel.
Sala epis-op.
Dessewffy
din Cenad

TIMIȘOARA-
CETATE

în teologie.

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoțime cât și a acelor, cari voesc se cumpere pentru bisericii capelo, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci
statue sau altfel de ajustări bisericesti

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adjus-
tărilor bisericesti.

Pentru liferările mele iau răspunderea. — Servese bucuros cu catalog bogat
ilustrat.

SCHIEDER EIDE

INTREPRINDERE PENTRU ASFALTARE ȘI BETONARE

● A R A D, Piața Szabadság nr. 10. ●

EFEPTUESC: Pavagiu de granitto, terazzo, beton și asfalt, canalizari, acopereminte de beton, țiiitoare de apă, strășine, zidiri de beton sigure contra focului cu pervazuri de fer, transformarea locuințelor umede în locuințe sănătoase, lucrări de cement și beton.

Plăci de cement și mozaic, plăci de pavagiu și table de gips.

Vinderea de cement în măsură mai mare și mai mică.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

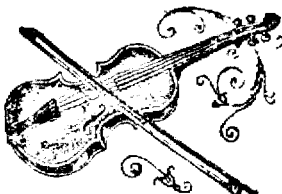
Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de gălște și păduri cu vnat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintelă la locomotivă, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orlote fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — — cu prețuri din cele mai moderate.

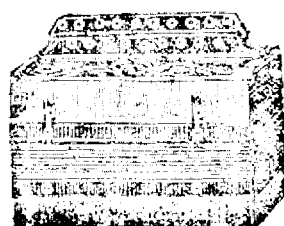
Cel mai bogat magazin pe câmpie
pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN JÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale
SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile ce le mai moderate cele mai bune **violine, celo, gurdune, braci** (violina secund) și **strune** și mai departe **clarinete, harmonice.**

Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

dela 1 August

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum **din Andrassy-tér 22**

în Szabadság-tér nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunilor

Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china

al farmacistului
**Rozsnyay
Mátyás.**

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 filerl.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spițaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad

Szabadság-tér.

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public dia loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghete a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost partaș. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilage la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, esitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scăzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântani cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de
— — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

ATENȚIE!

Gel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Ciănad
a lui

Glück Samu
MAKÓ.

Life-reaază **Mașini de sămănat** după cel mai nou metod,
15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 florenți.

Cea mai nouă: **bicicletă pentru armată „METEOR“** tare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

CIURURI, TRIERE, MORIȘTE, (pluguri de oțal și alte instrumete pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai favorabile de plătire.

Ciururile brevetate ale lui Dorn Jozsef

să potrivească la tot felul de mașini de treerat, pentru scuturat pazele la mașina curățitoare de jos etc.

Fiecare econom e dușmanul său propriu, dacă nu folosește ciururile brevetate ale lui Dorn, la mașinile de treerat, care-i rămân în cinste după 3 zile de imblătit.

Cu totul sunt în circulație cam 6000 de ciururi.

La imblătitul din anul trecut a eruat contele Wenheim pe moșia sa dela Osorvás de la 500 de clăi de bucate 247 de klg. de grăunte față de ciururile de lemn, ceea-ce dovedește și „Societatea economică“ („Gazdasági egyesület“) din comitatul Bihar.

Furnizez pentru fabricanții din țară și străinătate.

Iau răspunderea pentru ciururile mele de bucate. Recomand încălzitoarele mele cele nouă, cari să potrivească la ori-ce mașină (sparher) cu cari să cruță 50% de material de ars, care dă căldură plăcută și trainică.

Cu prospecte și explicații mai detaliate servește

DORN JÓZSEF, atelier de mașini **Békés-Csaba**.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută în anul 1904

TELEFON Nr. 438

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely ținută în anul 1904

SINGER ARMIN

DEPOSIT:

Tisza Lajos-körut 48 • **SZEGED** • Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table. Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlerie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

Primesc spre tocmire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din bransa mea.

Gel mai bun și mai ieftin a sortiment pentru procurarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești, și anume:

odăjdii colorate și negre, acoperiminte, prapori mari, steaguri pentru biserici, candelă, cruci, baldachin, ripide, icoane sfinte, icoane rusești de tot felul, icoane istorice etc. etc.

In atelierul meu pregătesc cel mai bogat iconostas și morminte slăte pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cele mai moderne pălări preotești.

Haine pentru dnii preoți, brăne și camilafce. Pregătesc bine și prompt vesminte preotești, căci am un croitor foarte isteți. La dorință dau detașuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi servii în modul cel mai bun, căci am numai materia de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ca ori unde în alt loc. Comandă esecut momentan în modul cel mai prompt și mai conștientos.

Catalog ilustrat trimis gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovics, Ujvidék
strada Duna, casa proprie.

Nou! Prăvălie de geamantane, Nou!
pielărie de artă, șea și curele.

LIFERANTUL ARMATEI COMUNE C. R.

Recomand în atențiunea binevoitoare a onoraților mei cumpărători

cercetarea
prăvăliei mele de geamantane,
pielărie de artă, șea și curele

aranjată după modelul celor din capitală conform receririlor moderne

în Arad, strada Salacz nr. 1.

Magazin de tot felul de geamantane și pielărie de artă, hamuri pentru cai de rând și cai de călărit, instrumente pentru grajduri și pentru îngrijirea cailor, articole de călărit și sport. Toate cele necesare la o șea ofitereză sau domnească.

Comandele se efeptuesc pe lângă respundere, prompt și prețuri ieftine.

Probați să vă convingeți!

Ori ce renovare ce se ține de aceasta bransa se efeptuește imediat pe lângă prețuri moderate.

Cu stimă: **Bérczi Pál**, Arad, str. Salacz nr. 1.

Unelte de automat pentru trier

Mașini de sămănat ● Mașini de greblat

Mașini pentru săparea și clasarea cartofilor

și tot felul de mașini ce se întrebuințează la economie, cu construcții tari și esecutație solidă, liferează:

Drössler Károly

fabrică de mașini și furnătorie de aramă
.. .. și fer patentată ces, crăiască

— Deposit: — **POZSONY. BUDAPEST, VI, Váci-körut 59.**

Fiecare cumpere apă minerală numai „Rápáti“ și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

„Rápáti“

svorește din pământ săcuiesc, într-o crăntenie ideală pipsită de bacele și conținând cu îmbelșugare fer.

Rápáti, apă acră și univorsală este de un efect învierător și vindecător se folosește cu uimitor rezultat mai ales împotriva tusei răgușelii, stomacului, rărunchilor, sicutului și a boalelor de intestire precum și la boalele crinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pept și organelor de respirație și mistuire.

Cu **Rápáti**, este o apă foarte plăcută și de un efect toate că **Rápáti**, vindecător admirabil este foarte ieftin, drop-aceea fiecare care-și prețuește sănătatea, ca beaură de toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.

Rápáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulare

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) expediția la gara din Arad se face gratuit.

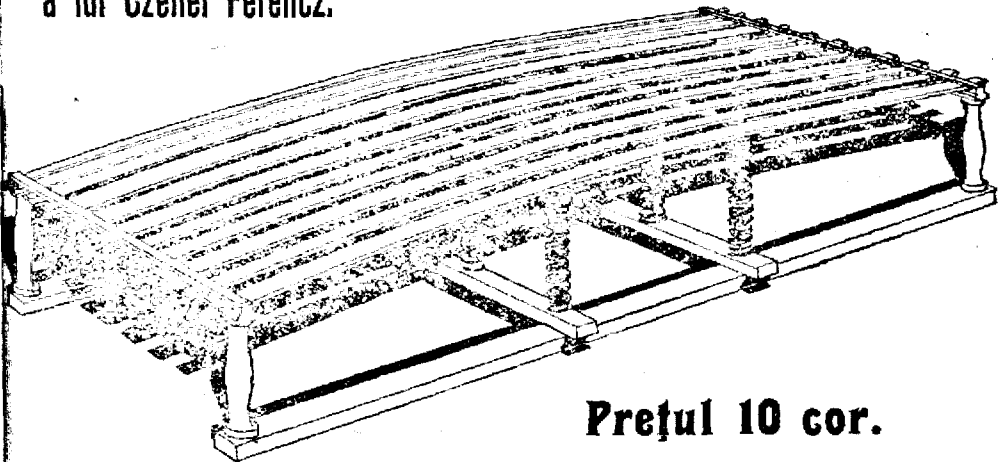
APA MINERALA DIN PATRIE.

DIN SACUI ME.

Samiera „REFORM“

adaptată și brevetată
a lui Czeiler Ferencz.

Prețul 10 cor.

Avem onoare a atrage binevoitoare atențiune a p. t. public a supra samierei „REFORM“ mai sus desenată.

Aceasta samiera „REFORM“ după mulți ani îndelungați folosită, escludând orice nedumerire, s'a adevărit, că e foarte rentabilă, căci e bună, țiuoară și practică.

Pe lângă toate acestea samiera „REFORM“ e foarte ieftină, deci ușor se poate pune în circulație.

Avantagiile acestui samiere „REFORM“ sunt următoarele: e ușoară (12 Kgr.), se poate ușor desface în părți singuratică și de către ori și cine în câteva minute se poate încheia, ce-i mărește valoarea și împrejurarea că e scutită de viermi și se poate ținea în curetenie.

Impachetarea și magazinarea ocupă loc puțin, prin ce cheltuielile de enbalagiu și expediție sunt foarte mici.

Pe lângă toate acestea și alte avantagii neînșirate aici, samiera „REFORM“ e cea mai ieftină și mai țiuoară.

Ca P. D-ta să te convingi despre adevăritatea celor spuse de noi, recomandăm ca probă mai multe bucăți din samiera „REFORM“ și suntem infirma convingere că acest articole pe mai departe îl vei comanda numai dela noi.

Cu toată stima:

Czeiler és Szathmáry

FABRICĂ DE LEMNĂRIĂ ȘI MĂSĂRIE
ARAD, Str. Pöltemberg Ernő 7-8-9.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluzii cu automat. —

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efeptuire ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi și scaune pentru măcelărie, întărirea păreților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

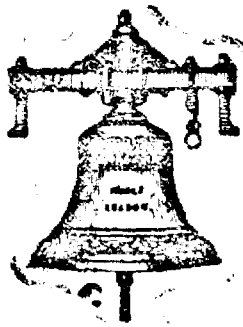
Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare
medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătere — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

Cancelarie specială pentru mică industrie

Áron és Társa

Cancelarie centrală **BUDAPEST** IV., Muzeum-körút 7
IV., Magyar-u. 8—10

Filiala **ARAD** Strada Deák Ferencz nr. 42.

Intemeiată în 1903.

Telegramă: KIMI.

Pregătește: planuri, preliminar, desene, descrieri speciale.

Dă sfaturi speciale: în specialitatea industriei de fier, metal, mașini, lemne, apoi electro-chinică, chimie etc.

Aranjamente de mașini și ateliere. Desemne de atelier.

Construirea mașinilor, măsurări și controlări.

Planuri pentru apaducte, încălzit, luminat și industrie de artă, reproduceri și copii.

Ezecutarea invențiilor.

Amun!

Remediul cel mai bun în contra răcelei, tusei și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept de Száskabánya!** — Să poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya (com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formărei oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spițăria lui

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Dacă vorești să fii frumoasă

să folosești

crema de lăcrimă a lui Vasváry
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materii unsuroase, e compus din alții inviolabile. Se poate folosi și ziua! Face să dispară petele, urmele de vărsat, crețele, arsura de soare și tot felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lăcrimă 1 cor.
Prav de păr de lacrimă, cutia 1-20 ..
Sapun de lăcrimă, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR
în Hódmezővásárhely.

